

Rusmidler og psykofarmaka

Overlap, interaktioner og konsekvenser

Hvem er Søren

Underviser, rådgiver
og forfatter

Regioner, kommuner
og private

Klinisk farmaceut med
socialt perspektiv

Hvorfor rusmidler OG psykofarmaka?

Hvad skal vi igennem?

Hvad er rusmidler og psykofarmaka?

Hjernen som et tastatur

Stoffernes "egenskaber"

To hjul at køre på

Overlap og konsekvenser

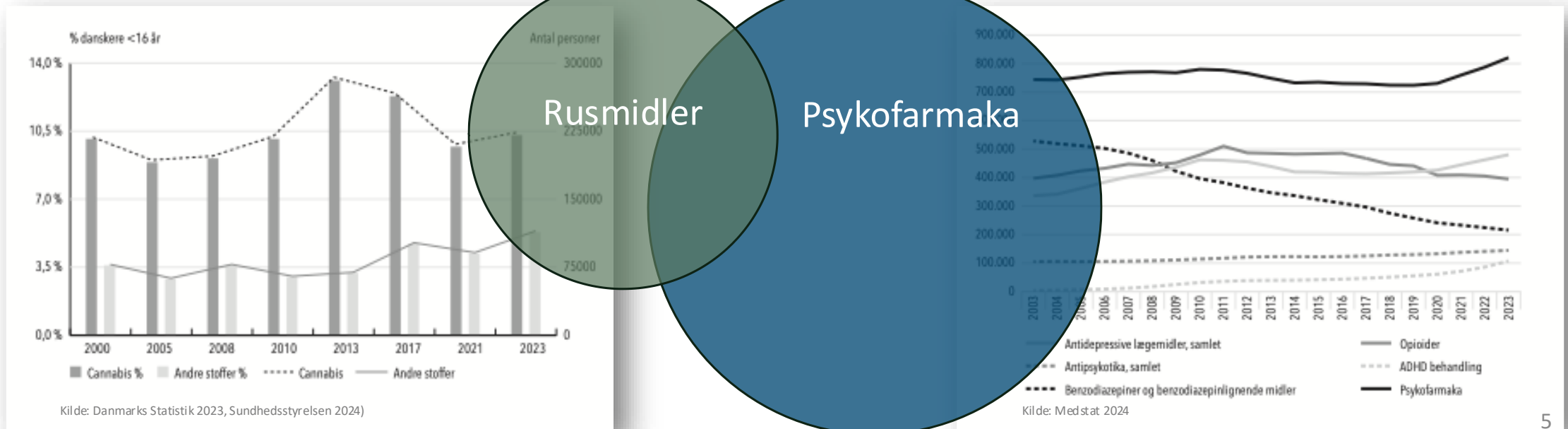
Rusmidler og psykofarmaka

Rusmidler

"Kemiske forbindelser, der har en aktiv virkning i kroppen og påvirker den psykiske tilstand"

Psykofarmaka

"Godkendte lægemidler, der kan påvirke vores psykiske tilstand og medvirke til at forebygge eller lindre symptomer på psykisk lidelse."

Forskelle og ligheder

FORSKELLE

Anvendelse

Legalitet

Kvalitet og pris

LIGHEDER

Kemiske egenskaber

Biologisk effekt

Afhængighedspotentiale

Forskelle mellem rusmidler og psykofarmaka

	PSYKOFARMAKA	RUSMIDLER
 Anvendelse	Lægestyret Kontrolleret Accepteret	Eget ønske Egen vurdering Tabuiseret
 Legalitet	Lovlige Gennemtestede	Illegale Eksperimentielle
 Kvalitet og pris	Sikre og ensartede Gennemsigtig pris	Urene og skiftende Pris til forhandling

Rusmidlernes "kvalitet"

TABEL 4.1. RENHED AF ILLEGALE STOFFER PÅ BRUGERPLAN, 2015-2024. MEDIAN AF AKTIVT STOF

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Heroinklorid	32%	31%	31%	30%	42%	34%	21%	32%	32%	32%
Heroinbase	19%	15%	11%	20%	21%	17%	19%	22%	20%	10%
Amfetamin	7%	11%	12%	16%	15%	14%	12%	12%	10%	13%
Kokain	37%	55%	60%	61%	59%	57%	67%	73%	76%	53%
MDMA	-	-	-	-	-	74%	70%	77%	77%	73%
THC - koncentration i hash	28%	27%	25%	31%	28%	28%	30%	31%	28%	29%

Kilde: Lindholst et al., 2025

Ligheder mellem rusmidler og psykofarmaka

Kemiske egenskaber

Syntetiske eller naturlige
Designede

Biologisk effekt

Påvirker signalstoffer i hjernen
Kan give både effekt og skade

Afhængighedspotentiale

Trang
Ubehag ved ophør

Hjernen som et klaver

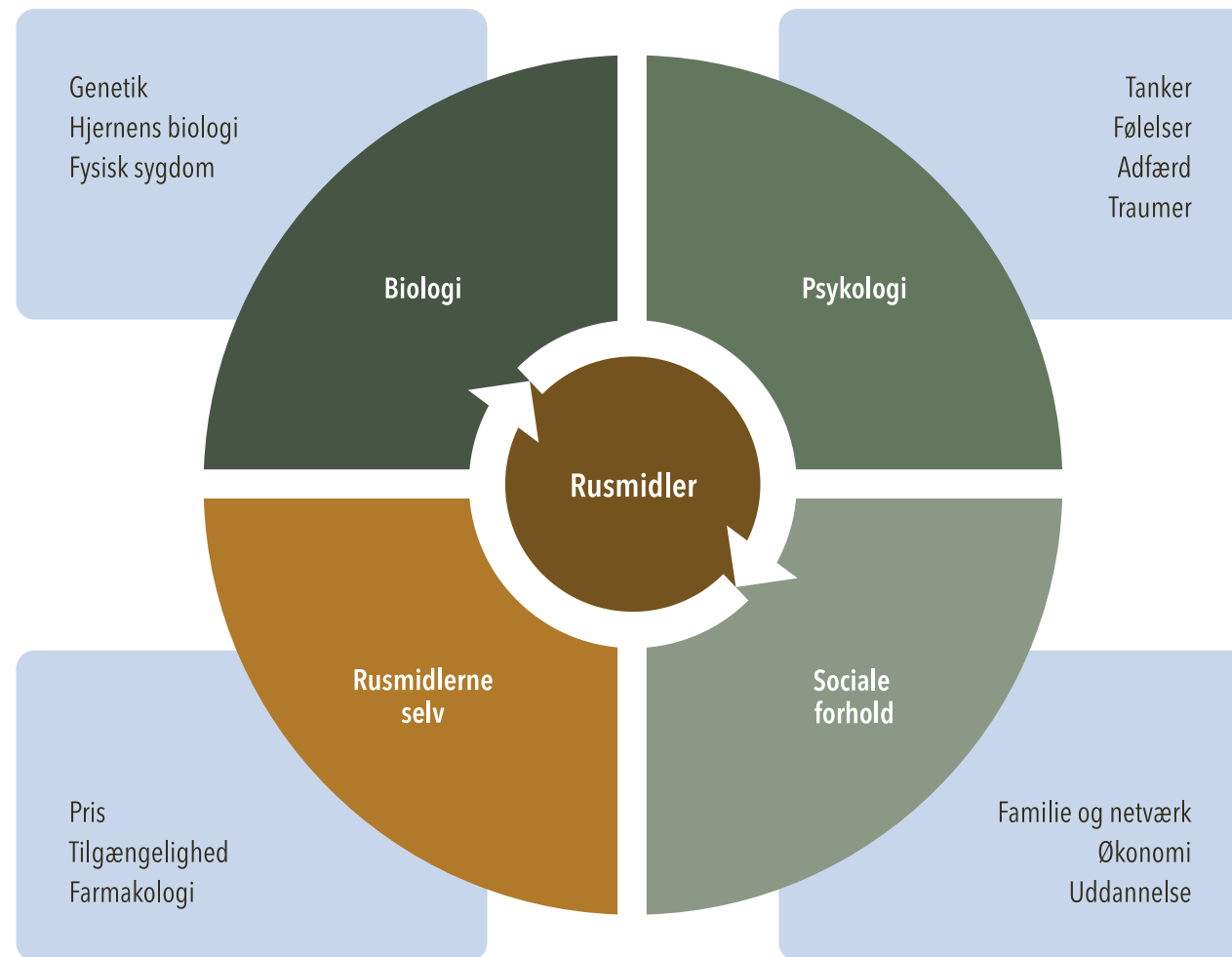

Hjernen som et klaver

	Dopamin	Belønning og motivation
	Serotonin	Følelser og sanser
	GABA	Afslapning og ro
	Noradrenalin	Beredskab og fokus
	Glutamat	Motorik og hukommelse
	AcetylCholin	Muskler og læring

Rusmidlernes “evner”

Rusmidlernes “evner”

Pris

Tilgængelighed

Farmakologien

Form
Optagelsestid
Halveringstid

Følelse af velvære

Pris
Tilgængelighed
Farmakologi

Rusmidlerne
selv

To hjul at køre på

Stofhjulet

Psykofarmaka

Overlap og interaktioner

Overlap i praksis

Overlap i effekter

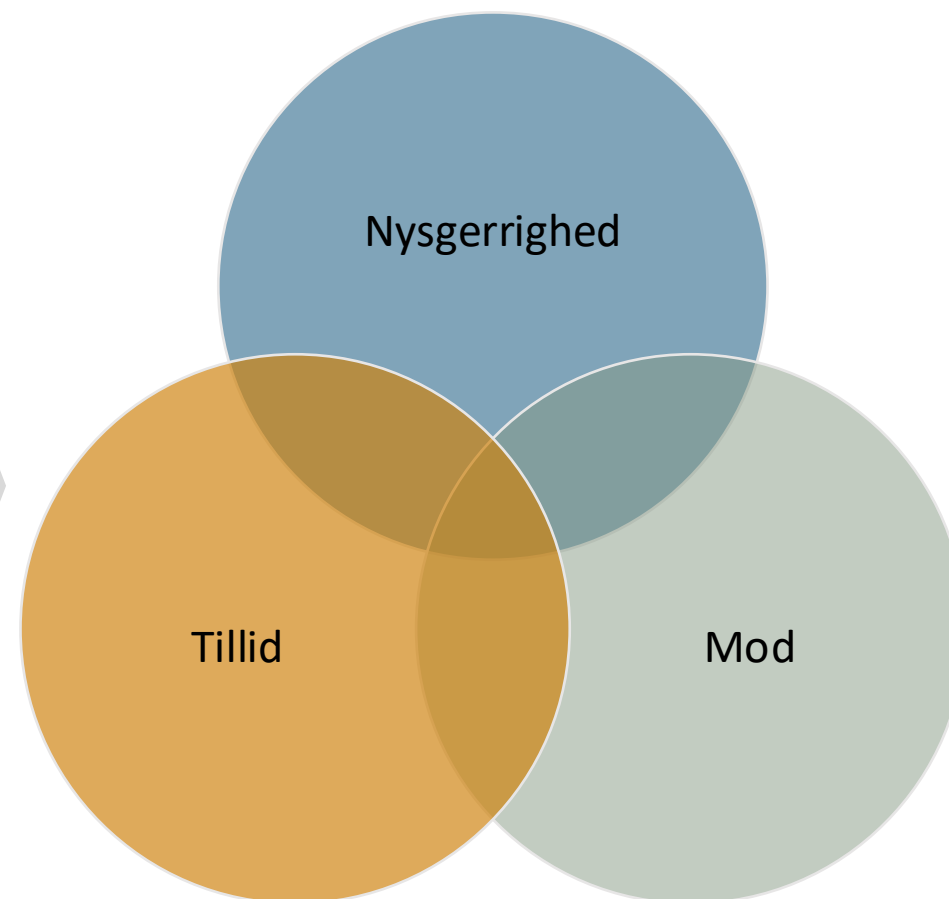
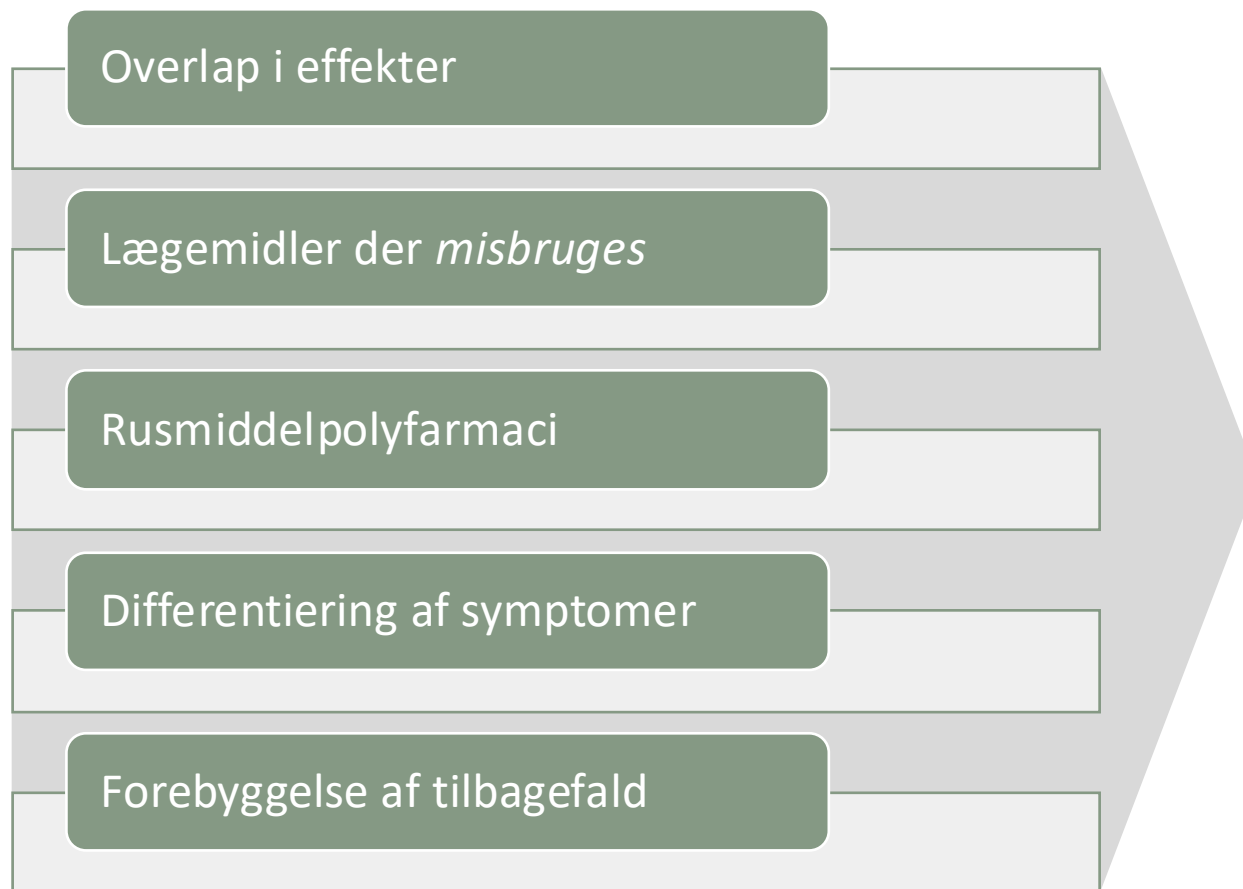
Lægemidler der *misbruges*

Rusmiddelpolyfarmaci

Differentiering af symptomer

Forebyggelse af tilbagefald

Overlap i praksis

SP@reagens.dk / 50528409

